VRIENDEN LOTERIJ

Open MONUMENTENDAG

DUURZAAM DUURT HET LANGST

Open Monumentendag 2022

Gemeente Roosendaal

Roosendaal

Colofon

Vormgeving: Sterke Zaak
Redactie: Joss Hopstaken, (West-Brabants Archief), Theo de Munnik, Elsbeth van Straaten
Fotografie: Theo de Munnik, Ben Steffen, René Leijdekkers & West-Brabants Archief
Kaart: VVV Roosendaal
Druk: Drukkerij Hontelé, Roosendaal
Uitgave: St. OMD Roosendaal
(e-mail: omdroosendaal@outlook.com)
(Bestuur: Theo de Munnik, Sabine Damen, Cees Daleboudt, Luc Zwegers, Elsbeth van Straaten, Ada Schneijderberg)

VRIENDEN LOTERIJ

Open MONUMENTENDAG

West-Brabants Archief

DE MASTBOOM | BROSENS Stichting

Gemeente Roosendaal

Joost van Roosmalenfonds

Informatiepunt Open Monumentendag

VVV Roosendaal
Markt 71, 4701 PC Roosendaal
T 0165-554400
www.openmonumentendag.nl
www.erfgoedroosendaal.nl

Voorwoord

Duurzaamheid

Zaterdag 10 september 2022 is het Open Monumentendag. Een groots cultureel evenement in Nederland. Tijdens de landelijke Open Monumentendag openen duizenden monumenten voor het publiek gratis hun deuren. Ook in de gemeente Roosendaal kunt u tijdens de Monumentendag op 10 september 2022 een bezoek brengen aan diverse panden. De organisatie van dit landelijk geïnitieerd evenement ligt in handen van een lokaal ingesteld comité genaamd: "Stichting Open Monumentendag Roosendaal". Uiteraard kunnen deze activiteiten alleen worden gerealiseerd dankzij de enthousiaste inzet en belangeloze medewerking van de vele monumenteneigenaren, heemkundekringen en andere vrijwilligers.

Met dit evenement willen we de aandacht voor de monumenten vergroten door dit bijzondere Nederlands cultureel erfgoed toegankelijk te maken en het daarmee te behouden voor een breed publiek. Dit jaar staat het grootste erfgoedfeest van Nederland in het teken van duurzaamheid, monumenten behouden voor de toekomst.

De verduurzamingsopgave geldt ook voor de monumenten. Monumenten lijken duurzaam door hun leeftijd, maar in het gebruik zijn ze dat vaak niet. Om ons erfgoed door te kunnen geven aan de volgende generatie moet hierin fors geïnvesteerd worden.

Molens van vroeger zijn behoorlijk duurzaam. Zij maken meel, olie, mosterd, planken of verf en houden de polders van ons land droog met windkracht. Dit jaar bestaat het Gilde van Vrijwillige Molenaars 50 jaar. Daarom is 2022 uitgeroepen tot het jaar van de molenaar. Het Gilde van vrijwillige molenaars richt zich op de opleiding van molenaars en functioneert ook als belangenvereniging voor haar leden. Anno 2022 telt de vereniging 2600 leden, van wie er ongeveer 1500 gediplomeerde molenaars zijn.

Ook in de molens van Roosendaal staan vrijwillige molenaars. Zij geven u, niet alleen op Open Monumentendag, uitleg over de molen.

Roosendaal Spoorstad

HELP BIJ HET IN STAND HOUDEN VAN ONS ICOON.

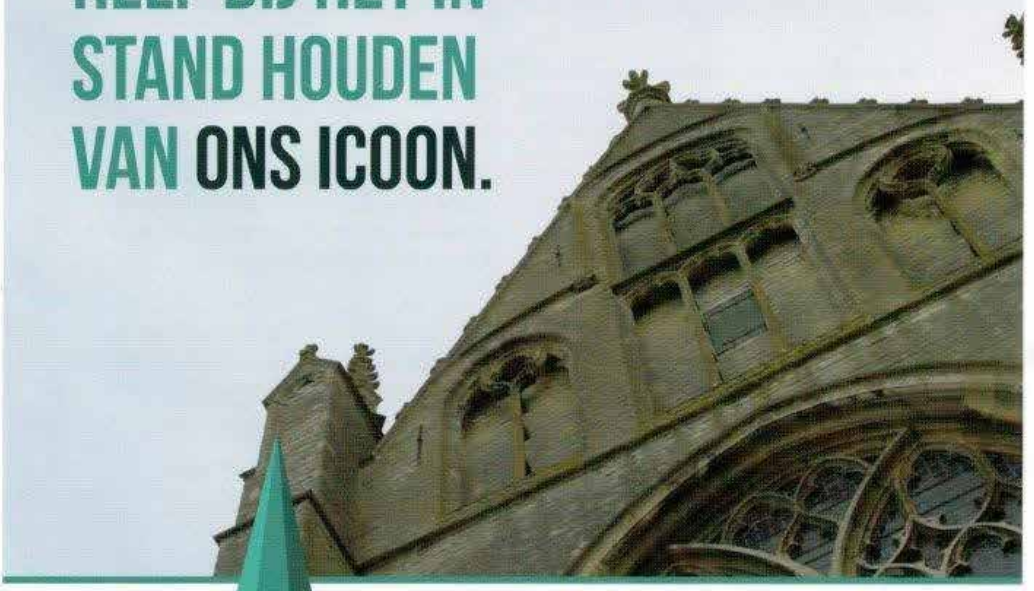

ICOON VAN WOUW

AL EEUWEN ONS MIDDELPUNT

U HEBT HET VAST AL WEL GEZIEN: ONS ICOON, HET HART VAN ONS DORP STAAT IN DE STEIGERS EN DAT ZAL DE KOMENDE JAREN NIET DE LAATSTE KEER ZIJN. ONS ICOON HEEFT ONZE FINANCIËLE HULP NODIG OM OOK IN DE TOEKOMST FIER ONS DORPSBEELD TE BEPALEN!

WWW.ICOONVANWOUW.NL

Inhoud

Lezing vrijdagavond 9 september
> pagina 7

Wandelingen / Rondleidingen
> pagina 8

Overzicht deelnemende monumenten
> pagina 10

Lijst met Struikelstenen
> pagina 15

Molens van de gemeente Roosendaal
> pagina 16

Monumenten Roosendaal
> pagina 23

Kaart
> pagina 34

Monumenten Nispen
> pagina 58

Monumenten Wouw
> pagina 61

Monumenten Heerle
> pagina 65

Doe mee met Rabobank ClubSupport!

Steun Stichting Open Monumentendag Roosendaal

Elk jaar stellen de Rabobanken een bedrag beschikbaar voor verenigingen en stichtingen in hun werkgebied, die zich willen inzetten voor (bijvoorbeeld) sport, cultuur, samenleving of natuurbescherming: de actie Rabobank ClubSupport.

Ook de Stichting Open Monumentendag Roosendaal heeft daar al enkele malen een bijdrage uit ontvangen. Het geld wordt verdeeld door de leden (rekeninghouders) van de Rabobank. Elk najaar worden die uitgenodigd om hun stem uit te brengen op een of meer van de 'clubs' die zich voor deze actie hebben gemeld.

Wij gaan ons zeker weer aanmelden.
Stemt u dan op ons? Dank u wel!

Kees Daleboudt, penningmeester Stichting Open Monumentendag Roosendaal (Hebt u wel een rekening bij de Rabobank, maar bent u nog geen lid? Via de website van de Rabobank kunt u zich daarvoor aanmelden – kosteloos!)

Rabobank

Programma Open Monumentendag Roosendaal 2022

09 SEPTEMBER

20.00 u - OMD Lezing.
Gratis toegang, inloop
vanaf 19.30 uur - Het Cultuurhuis, Bovendonk 111, 4707 ZH Roosendaal
Sprekers: Pascal Hendriks, Wessel de Beer, Michel Suijkerbuijk, Geert van der Horst.
Het thema zal zijn Duurzaamheid.

10 SEPTEMBER

10.00 u - Start van Open Monumentendag in Wouw
Voor mensen uit Roosendaal, die deze start willen meemaken vertrekt om 9.30 uur een classic bus vanuit de Molenstraat t.o. het Tongerlohuys naar de Lambertus-kerk. Deze bus gaat de hele dag tussen het Tongerlohuys en het kasteel rijden. Men kan in overleg met de chauffeur ook in de buurt van de kerk uitstappen.

11 SEPTEMBER

Sint Lambertuskerk te Wouw, Torenplein 1
Open

Molen van Aerden te Nispen Dorpsstraat
Open

Doe mee met één van de wandelingen of rondleidingen

Kijk voor het overzicht op pagina 8

Wandelingen, rondleidingen en presentaties

01 Struikelstenen
Pagina 15

02 Fietsen langs molens van de gemeente Roosendaal
Pagina 16 en kaart pagina 18

03 Rondleiding Kasteel van Wouw
Pagina 19

04 Wandeling door de Ludwigstraat langs de huizen van Jac. Hurks. Om 11.00 uur, 13.00 uur en bij voldoende deelnemers 15.00 uur
Pagina 28

05 Wandelroute of fietsroute door de binnenstad. Deze route komt langs de meeste (open) monumenten
Kaart pagina 34

06 Rondleiding door het Raadhuis en Fractiehuis door raadsleden
Pagina 36

07 Rondleiding en toelichting op de verbouwing van de St Jan
Pagina 37
Door het Festival op de Grens zal in het Raadhuis en St Jan regelmatig een toneelstuk worden opgevoerd.

08 Expositie van de kunstenares Rianne Machielse. Open vanaf 12.00 uur
Pagina 40

09 Rondleidingen door de kapel van Mariadal
Pagina 47

10 Wandeling rond het station Roosendaal om 11.00 uur, 13.00 uur en 15.00 uur
Pagina 48

11 Rondleiding over de Oude Begraafplaats (Bredaseweg) om 12.00 uur en 14.30 uur
Pagina 49

12 Expositie kunstenares Laura Emmen met het thema Duurzaamheid
Pagina 51

13 Bezoek aan de locloods en de plaats waar de Benelux-hondenkop wordt gerestaureerd
Pagina 52

WAAIN®
DÉ PROEVERIJ
ESTEL SNEL UW WAAIN BIJ:
WAAIN
DÉ PROEVERIJ
Vijfhuizenberg 100, 4708 AM Roosendaal
06 28850247, info@waainproeverij
www.waainproeverij.nl

Monumenten

Officieel op zaterdag geopende monumenten zijn roze.
Winkels, café's en restaurants zijn ook open, maar op basis van hun eigen openingstijden. Daar kunt u uiteraard iets drinken of eten. Steun ze!

ROOSENDAAL

24 **O.L.Vrouwekerk met de tuin**
Kade 21

26 **Wenneker/van Wely**
Badhuisstraat 18

26 **Woonhuis**
Boulevard Antverpia 2-2a

27 **Woonhuizen**
Hulsdonksestraat 56-62

27 **De Veestallen**
Kade 65

28 **Vrijstaande villa voormalige woning van Jac. Hurks**
Ludwigstraat 1

29 **St Joan Berchmansschool**
Vincentiusstraat 53

30 **De Cleyne Cat**
Markt 69

31 **Emile van Loonhuis**
Markt 54

31 **Vm Postkantoor-directeurswoning**
Markt 31-31a

32 **De Sjoes**
Markt 16

33 **Herenhuis-notariskantoor voormalige Big Ben**
Markt 7

36 **Het Raadhuis**
Markt 1

37 **Sint Janskerk**
Markt 2

38 **Winkel-woonhuis**
Raadhuisstraat 9-9a

38 **Woonhuis "De Fortuin"**
Raadhuisstraat 26

39 **Watertoren**
Nispensestraat 27

39 **Vm Openbare lagere school en ULO**
Nieuwstraat 37

40 **Hofje en kapel Mariagaard**
Nieuwstraat 11

40 **Anno 1810/restaurant Oost**
Bloemenmarkt 14

41 **Fractiehuis**
Bloemenmarkt

42 **Tongerlohuys**
Molenstraat 2

43 **Bank van Luykx**
Molenstraat 8

44 **Koetshuis en theehuis**
Molenstraat 18

45 **De Drie Weesgegoetjes**
Molenstraat 42

45 **Winkel-woonhuis**
Brugstraat 1

46 **Woning met kantoor**
Brugstraat 44

46 Norbertus-Gertrudiscollege
Lyceumlaan 10

47 Kapel Mariadal
Vincentiusstraat 3-7

48 NS station
Stationsplein 1
Het model van het station uit 1936 is op schaal te bezichtigen

49 Oude begraafplaats
Bredaseweg/
Kalsdonksestraat

50 30'er jaren woonhuis
Beeklaan 27

51 St Josephkerk
St Josephstaat 4

52 Locloods
Bosstraat 7

55 Kapelberg
Deurlechtsestraat

56 Schuurkapel
Damastberg 108

16 Stellingmolen "de Twee Gebroeders"
Amerikalaan 10c

17 Standaardmolen "de Hoop"
Willem Elschotlaan

57 Huis ten Halve
Kruisstraat 60

NISPEN

59 H. Maria Hemelvaartkerk
Kerkplein 1

17 Beltmolen "Molen van Aerden"
Dorpsstraat 26a

60 Molenaarswoning
Dorpsstraat 50

WOUW

62 Sint Lambertuskerk
Torenplein 1

16 Beltmolen "de Arend"
Akkerstraat 11

63 In den Wouwdfluit
Omgang 10

19 Kasteel van Wouw
Kasteelweide, vanaf de Waterstraat

HEERLE

66 H. Gertrudiskerk
Herelsestraat 100

PUBLIEKSPRIJS FOTOWEDSTRIJD

Ook dit jaar zal weer een fotowedstrijd zijn in het kader van Open Monumentendag.

Voor de fotowedstrijd bepaalt een jury wie de 1e, 2e en 3e prijs wint. Daarnaast is het mogelijk voor het publiek, alle bewoners van Roosendaal, een foto te kiezen, die de "publieksprijs" zal krijgen.

Het thema voor de Open Monumentendag is Duurzaamheid. Het verduurzamen van monumentale gebouwen zal moeilijk zijn. Zo ook zal het fotograferen van monumenten in relatie tot dit thema moeilijk zijn. De stichting Open Monumentendag Roosendaal is dan ook van mening dat het thema wel gebruikt mag worden bij de foto's, maar dat het niet het belangrijkste is. Het monumentale of cultuurhistorische gebouw is het belangrijkste. De foto's kunnen weer geüpload worden op de website van de fotoclub 't Statiefje. Ook de fotoclub West-Brabant is weer betrokken bij de fotowedstrijd. Van de ingestuurde foto's zullen ca 30 foto's worden genomineerd en afgedrukt. Deze zullen tentoongesteld worden in Parrotia. Daar kan dan door de mensen gestemd worden voor de publieksprijs op zaterdag 10 september.

Erfgoedprijs

Dit jaar zal er geen Erfgoedprijs uitgereikt worden. Dat heeft verschillende oorzaken. Het aantal panden, dat gerestaureerd is, is niet zo hoog. Veroorzaakt zeer waarschijnlijk door personeelstekort in de bouw en mogelijk ook door corona. Bovendien zijn er panden opgeknapt zonder rekening te houden met de cultuur-historische waarde.

Toch kunnen nog steeds panden worden voorgesteld voor de uitreiking van de Erfgoedprijs 2023.

Foto's van panden met adressen, die gekandideerd zouden kunnen worden, kunnen worden gestuurd naar Stichting Open Monumentendag Roosendaal: omdroosendaal@outlook.com.

Festival op de Grens

De Markt van Roosendaal is hét hart van onze stad. Voor een nazomerfestival een perfecte plek om neer te strijken. Waar je verwacht en onverwacht in aanraking komt met theater, muziek en dans. Laat je verrassen door komische straattheateracts. Bezoek met je gezin een vrolijke familievoorstelling. Of wie weet maak je midden in jouw stamkroeg onderdeel uit van een ludieke cafétheatervoorstelling. Ben je in voor wat cultureel avontuur? Laat je dan raken of inspireren door voorstellingen van talentvolle makers in een van de theatertenten. Tussendoor geniet je van een hapje of drankje van de Roosendaalse horecaondernemers. Festival Op de grens is hét West-Brabantse nazomerfestival. Een totaalbeleving voor jong en oud, voor avonturisten en onervaren theaterbezoekers en bovendien met aanbod voor elke portemonnee. Zien we jou op 10 en 11 september?

Galerie Pont des Arts Brugstraat 54A

Twee "stadsnomaden" (Aad Meijer en Leo Lotterman) hebben foto's en gedichten gemaakt over Roosendaal. Ook over gebouwen, die er vroeger waren in Roosendaal. Dit past dus uitstekend bij Open Monumentendag. Op zaterdag 10 september is de galerie, Brugstraat 54A, geopend! Dus als u op monumentendag naar de kapel van Mariadal en het station gaat kunt u de galerie bezoeken. De galerie is gevestigd in de Brugstraat 54A, maar is geen monument. De bouwvergunning en tekening voor het bouwen van het pand zijn verleend aan P.Maas in 1906 of 1907 voor een woonhuis. P. Maas was bakker en investeerde wel meer in onroerend goed in deze buurt, die bebouwd werd naar aanleiding van de komst van het nieuwe station. In 1913 wordt het pand verkocht aan J. F. Vermunt. In 1955 neemt zijn dochter Paulina Vermunt het over en gaat de Citybar exploiteren. Dit wordt later door haar zoon, Jos Voorzee, verder gedaan. Veel leden van het Korps Commandotroepen waren er vaste klant.

Reis met “Oldtimers”

E-mail:
OVCRoosendaal@gmail.com

Oldtimer Vrienden Club
ROOSENDAAL

In de Molenstraat tegenover het Tongerlohuis staan dit jaar twee klassieke bussen klaar. STAP GRATIS IN! De ene bus rijdt heen en weer naar het kasteel van Wouw. De andere bus rijdt naar de locloods, waar onder meer de “Benelux-hondenkop wordt gerestaureerd en naar de Deurlechtsestraat, vanwaar met een korte wandeling de Kapelberg kan worden bezocht.

U wordt vervoerd in een Volvo Stadsbus 110. Deze vierde generatie BBA-stadsbussen (Brabantse Buurtspoorwegen en Autobussen) bestond uit 48 bussen die in de periode 1973-1975 reden. Bouwer was ZABO uit Ridderkerk. De BBA standaardbussen waren rood voor de stadsdienst, geel voor het streekvervoer. De tweede bus is een DAF MB200. Deze bus was van de EMA (Eerste Meijerijsche Autobedrijf), dat bussen exploiteerde in de Kempen.

Aan de Molenstraat staan ook historische automobielen klaar van de Oldtimer Vrienden Club Roosendaal (OVCR). Zij brengen u naar elk gewenst monument bijvoorbeeld naar Wouw of Nispen.
De leden van de OVCR komen uit de hele regio, maar de motor draait in Roosendaal Lid worden of meer informatie? Stuur een e-mail naar OVCRoosendaal@gmail.com.

01 Struikelstenen of Stolpersteine wandeling

Als u een wandeling door de stad maakt om monumenten te bekijken,moet u op verschillende plaatsen oppassen, dat u niet struikelt. Op een aantal plaatsen liggen namelijk zogenoemde 'struikelstenen' of in het Duits 'Stolpersteine'.
De Duitse kunstenaar Gunter Demnig begon in 1997 met het leggen van de eerste Stolperstein in de Berlijnse wijk Kreuzberg. Een Stolperstein is een betonnen steen van 10 x 10cm, met aan de bovenkant een messing plaatje waarin de naam, geboorte- en overlijdensdatum en de plaats van overlijden wordt gestanst. Het is een herinnering aan de Shoah (Holocaust) in de Tweede Wereldoorlog. De steen wordt geplaatst in de stoep voor het voormalige woonhuis van het slachtoffer. Demnig geeft zo ieder slachtoffer een eigen monument. Want, zo stelt hij,

'EEN MENS IS PAS VERGETEN ALS
ZIJN OF HAAR NAAM VERGETEN IS'.

Inmiddels liggen er in vele landen al Struikelstenen. Borne was de eerste plaats in Nederland waar Stolpersteine zijn gelegd. Dit gebeurde op 29-11-2007.

www.stichting-stolpersteine.nl

In Roosendaal liggen de volgende Stolpersteine:
Hulsdonksestraat 27
Dominéstraat 17
Molenstraat 44
Dokter Heijptstraat 17
Brugstraat 44
Vincentiusstraat 7
Dr Lemmensstraat 6
Burgemeester Schoonheijtstraat 37
Dr Lemmenstraat 30A
Admiraal Lonckestraat 1
Van Gilselaan 14
Heuvellaan 18
Kalsdonkseweg 89
Vrouwemadestraat 15
Gastelseweg 258
Bovendong 115
Boulvard 57

02 Molens in de gemeente Roosendaal

Bij het Tongerlohuys/Historisch Informatiepunt Roosendaal is een vernieuwd boekje uitgebracht over de molens van de gemeente Roosendaal. Dit boekje is gratis af te halen In het Tongerlohuys.

Dit jaar is het 50 jaar geleden, dat het Gilde van Vrijwillige molenaars is opgericht. Vanaf 1972 verzorgt het Gilde een opleiding tot windmolenaar. Voor het malen met windmolens zijn immers vakbekwame, vrijwillige molenaars nodig nu de beroepsmolenaars grotendeels verdwenen zijn. Deze opleiding is erop gericht om deelnemers de praktische vaardigheden en theoretische kennis bij te brengen die nodig zijn om verantwoord met een windmolen te kunnen malen.

Vandaar dat er dit jaar een fietsroute is gemaakt naar de vier molens in de gemeente Roosendaal. De route is ca. 30 km lang en rijdt grotendeels langs het knooppuntennetwerk. Zie de kaart in het boekje.

De gemeente heeft nog vier molens, waarvan er twee op zaterdag te bezoeken zijn.

Het Gilde van Vrijwillige Molenaars

De Twee Gebroeders

De Twee Gebroeders, Amerikalaan. Helaas zal deze molen niet draaien vanwege de nodige reparaties. Het zou mooi zijn als de eigenaar, de gemeente Roosendaal daar meer aandacht aan zou schenken. De Twee Gebroeders bestaat dit jaar 125 jaar.

Bouwjaar:
1872

De Arend

Na een brand in 1825 herbouwd. Beltmolen De Arend in Wouw aan de Akkerstraat.

Bouwjaar:
1811

De Arend, Wouw

De molen van Aerden, Nispen

De Hoop, Roosendaal

De Twee Gebroeders, Roosendaal

De molen van Aerden

Beltmolen De molen van Aerden in Nispen aan de Dorpsstraat.

Bouwjaar:
1850

De Hoop

In 1967 verplaatst naar de huidige locatie. De standerdmolen de Hoop in Kroeven aan de Willem Elschotlaan is op zaterdag en op zondag niet geopend. Ook deze molen heeft wel wat aandacht voor onderhoud van zijn eigenaar, de gemeente Roosendaal, nodig.

Huidige locatie
1967

02 Fietsroute langs de molens

03 Het kasteel van Wouw

Het Kasteel van Wouw staat weer fier in het Wouwse landschap

Er is een jaar lang hard gewerkt op het Kasteelterrein in Wouw en de wandelaar en passant kan er niet meer omheen: hier moet iets monumentaals gestaan hebben!
Het vroegere kasteel heeft geen torens meer en de enorme poorten en bijgebouwen zijn verdwenen, maar de veertig meter brede buitengracht en de vier meter hoge wallen zijn weer terug.

De vrijwilligers van de stichting hebben de afgelopen maanden hard gewerkt om de brug over de Smalle Beek en de buitengracht af te werken met duurzame houten planken.

Op het binnenterrein is verder gewerkt aan de oude burcht. Hier zijn de voegen opnieuw gezet, gobertangesteen is gerestaureerd en verdwenen muurdelen zijn zo goed mogelijk terug in beeld gebracht. Langzaam maar zeker komt er meer zicht op het terrein. Toch zullen de vrijwilligers nog jaren werk hebben om alles op te knappen en te onderhouden.

Adres:
Kasteelweide,
ingang via de Waterstraat.

Bouwjaar:
13e eeuw,
daarna 1492-1493.

COLORS @HOME VAN HOOIJDONK – INTERIEURSPECIALIST

Uw interieurspecialist

- Raamdecoratie
- Buitenzonwering
- Shutters
- Gordijnen
- Vloeren
- Maatwerkkasten
- Behang
- Verf

Roosendaal: Kroevenlaan 82 | Tel: 0165 - 53 55 02 **Prinsenbeek:** Schoolstraat 15 | Tel: 076 - 549 48 93

E-mail: vanhooijdonk@colorsathome.nl | www.colorsathome-vanhooijdonk.nl

Glymesput

Nieuw is de 'Glymes'-put die op het terrein is opgebouwd. Tussen de eerste en tweede binnengracht werd tijdens de opgravingen een put gevonden. Die was volgestort met zand, scherven en 'afval'. De vrijwilligers hebben de put leeg gemaakt en die was vier en een halve meter diep. Aan de binnenzijde bekleed met natuursteen en aan de buitenzijde baksteen. Die put is opnieuw opgemetseld en in de bovenrand is een rooster gemaakt met het wapen van de familie Van Glymes. Jan III uit deze familie woonde met zijn gezin op het kasteel van Wouw en zijn kinderen werden er ook geboren. In de stenen van de put zijn de namen van de heren en later markiezen uit het geslacht Glymes gefreesd.
De stichting heeft besloten om de put de Glymesput te noemen als eerbetoon aan de familie die uiteindelijk ook de fortificatie rond de oude burcht liet bouwen.

Een bezoek brengen aan het project kan in het kader van Open Monumentendag op zaterdag 10 september om half 11 uur of om 14 uur. Dan vindt er een rondwandeling plaats en daar kunt u bij aansluiten.

Een stukje historie

Tijdens de opgraving van het terrein in de periode 2016-2020 werd onder de oude burcht een houten constructie aangetroffen. Wat dat precies is geweest, is niet duidelijk, maar de boomstammen die werden aangetroffen werd tussen het jaar 1000 en 1050 gekapt.

Het oudste stenen deel van het kasteel van Wouw, de oude burcht, werd gebouwd in de periode tussen 1250 en 1300. Die ronde burcht met enkele bijgebouwen was omgeven door twee grachten.

Na de uitvinding van het buskruit was extra bescherming nodig en in de periode 1492 tot 1504 werd van het kasteel een fortificatie gemaakt met vier hoektorens en twee toegangspoorten. Tussen deze gebouwen kwamen aarden wallen van vier meter hoog en om het complex werd een brede gracht gegraven. Die aarden wallen en de buitengracht zijn nu terug, al is die minder diep dan in de middeleeuwen.

Op het binnenterrein stond een gebouw van twee verdiepingen.
Daar waren de stallen, werkplaatsen en woonvertrekken.

Na de ontmanteling van de fortificatie in de Tachtigjarige Oorlog raakte het kasteel in verval en werden delen afgebroken en het bouwmateriaal werd elders gebruikt.

In 1747 stond alleen de Oostpoort nog overeind en daar verbleef de legerstaf van de Franse troepen. Het beleg van Bergen op Zoom werd van hieruit aangestuurd. In 1911 werd de laatste bebouwing, een boerderij, gesloopt.

Vanaf 2006 kwam de Kasteelweide weer in de belangstelling toen een groep vrijwilligers activiteiten ging ontplooien op de Kasteelweide.
Als u het uitgebreide verhaal wil horen over het Kasteel van Wouw kunt u zich op zaterdag 10 september aansluiten bij de rondleidingen.

OPEN MONUMENTENDAG **2022**

Monumenten Roosendaal

Onze-Lieve-Vrouw van Altijddurende Bijstand kerk, Klooster en Kloostertuin

Adres:
Kade 21

Bouwperiode:
1874

Oorspronkelijke functie:
Kerk van de paters Redemptoristen

Huidige functie:
Parochiekerk

In 1868 werd de noodkerk gebouwd in het zgn. 'klein Roosendaal', aan de andere kant van de spoorlijn. De paters Redemptoristen wilden zich in West-Brabant vestigen vanwege hun activiteiten in de streek. Net in gebruik genomen, bleek de noodkerk al gauw te klein omdat de Paterskerk een lokale èn een regionale functie had. De definitieve kerk werd gebouwd in 1874 in een romaans-byzantijnse stijl naar een ontwerp van architect Th. Asseler. Dit Jaar zal niet alleen de kerk haar deuren openen, u kunt ook een bezoek brengen aan het klooster en de mooie kloostertuin. In de kerk kunt u weer de iconen bewonderen en zullen er mensen aanwezig zijn om uitleg te geven. Ook kunt u kennismaken met liturgisch bloemschikken. Op 8 december 2020 heeft Bisschop Liesen het klooster, waarin eerder de paters REDEMPTORISTEN woonden, opnieuw ingezegend en de naam gegeven: Biara Charitas "Theresia Saelmaekers Roosendaal" naar de stichtster van de orde in 1843. Daarmee was het klooster officieel in handen van de congregatie van de Franciscanessen van Caritas. De eerste zusters wonen er al een tijdje en zijn al aardig ingeburgerd en opgenomen in de gemeenschap van de St. Norbertusparochie. De Open Monumentendag is misschien een mooie gelegenheid om met hen, het klooster en de mooie kapel kennis te maken. De zusters Hieronima en Brigitta zullen u graag te woord staan en zo nodig uitleg geven. De trots van de O.L.Vrouwekerk is de sfeervol aangelegde paterstuin. Deze is dagelijks geopend van 9.00 tot 17.00 uur en wordt regelmatig bezocht door mensen die even de rust zoeken in de hectiek van het leven van alle dag. Dit was aanleiding om in de paterstuin een "stilte plekje" te creëren waar mensen, die daar behoefte aan hebben, een kaarsje kunnen opsteken en even stil kunnen zijn. Van 11.00 tot 11.15 uur – van 12.00 tot 12.15 uur – van 13.00 tot 13.15 uur – 14.00 tot 14.15 uren van 15.00 tot15.15 uur bent u hiervoor van harte welkom. Maar de tuin is natuurlijk de hele dag open en u kunt er altijd een wandelingetje maken.

De Wenneker

Vroeger sigarenfabriek van Ernest Martin, later Karel van Wely, vanaf 1967 distelleerderij van firma Van der Tuin (Wenneker's oude genever, Goblet en Dujardin Vieux).

Adres:
Badhuisstraat 18

Bouwperiode:
1948

Huidige functie:
Bedrijfsverzamelgebouw

De Antverpia

Adres:
Boulevard Antverpia 2-2A

Bouwperiode:
1906

Huidige functie:
Woning

Woonhuizen

Adres:
Hulsdonksestraat 56 – 62

Bouwperiode:
1912

Huidige functie:
Woonhuizen

Café de Veestallen

Adres:
Kade 65

Bouwperiode:
19e eeuw Vanaf 1930 eigendom van de familie Boonen, horecafunctie

Huidige functie:
Café

Woonhuis

Adres:
Ludwigstraat 2

Bouwperiode:
1926-1927

Huidige functie:
Woonhuis

Deze vrijstaande villa, gebouwd in 1926-27 in Amsterdamse Schoolstijl naar ontwerp van architect Jac. Hurks, was het eigen woonhuis van de architect. Tot 1940 was de villa ook als kantoor in gebruik. Het huis ligt op de hoek van de Ludwigstraat en Stationsstraat en is schuin geplaatst.

Tegen de linkerhoek staat een kleine uitbouw waarboven het dak uitwaaiert. De rechterhoek is van een erker met afgeschuinde zijden voorzien, waarboven een balkon met bakstenen borstwering. De schuine zijden hebben een zaagtandmotief in het metselwerk. Het midden van de gevel is hoger opgemetseld. Op de begane grond bevindt zich de ingangspartij, bestaande uit een portiek met paraboolboog waarin een houten deur met glas-in-lood zijlichten, erboven een groot glas-in-lood raam met uitstekende horizontale houten roeden, dat de plaats van het trappenhuis aangeeft.

04

→ Wandeling langs de huizen van Jac. Hurks:
De start van de wandeling is in de "Hurkskamer" in Parrotia om 11.00 uur, 13.00 uur en bij voldoende deelnemers 15.00 uur.

Norbertus-Gertrudis MAVO

Adres:
Vincentiusstraat 53

Voorheen Berchmans-MAVO

Bouwperiode:
1924

Huidige functie:
School

De R.K. ULO-school voor jongens aan de Vincentiusstraat is gebouwd in 1937 onder invloed van de Delftse School architectuur en ontworpen door F.B. Sturm en ir. L. Sturm bi, architecten te Roosendaal. Het pand telde toen rechts van de hoofdingang 7 traveeën. In 1959 is het schoolgebouw met 6 traveeën uitgebreid in dezelfde architectuur als het gebouw uit 1937. Boven de entree aan de linkerzijde van de voorgevel is een kunstwerk van gebakken aardewerk aangebracht dat in 1962 is gemaakt door M. van Beek en dat de bosgod Pan voorstelt. Het gedeeltelijke onderkelderde schoolgebouw is gebouwd met rode baksteen in Vlaamsverband en heeft een begane grond, en verdieping en een zolderverdieping onder een zadeldak dat gedekt is het gesmoorde verbeterde Hollandse pannen.

De Cleyne Cat

Adres:
Markt 69

Bouwperiode:
ca 1665

Huidige functie:
Woonhuis en werkplaats gareelmaker, schoenmakerij, horeca

Dit oudst bewaarde particuliere woonhuis van Roosendaal dateert van ongeveer 1665. Tot 1845 was het een woonhuis met werkplaats van een gareelmaker. Die maakte met behulp van een gareelblok trekinrichtingen voor paarden, bestaande uit een halsjuk om de hals en schouders, gemaakt van leer.

Daarna was het pand tot 1955 een schoenmakerij. Het rijksmonument is in 1962 gerestaureerd en doet sindsdien dienst als horecagelegenheid. Het staat bekend als de Cleyne Cat en heeft als enige café in Roosendaal een nachtvergunning.

Het huis heeft een tuitgevel en is in lichte tint gesausd. In de gevel bevinden zich zes eenvoudige schootankers en een sieranker.
De aanzetsteen voor de topgevel heeft de vorm van een mensenhoofd. De ingangspartij is voorzien van een kroonlijst en alle raamkozijnen hebben hardstenen onderdorpels. Tegen de zijgevel staat een poortboog, die toegang geeft tot het achtererf.

Emile van Loonhuis

Adres:
Markt 54

Bouwperiode:
1865

Oorspronkelijke functie:
Woonhuis

Huidige functie:
Bibliotheek

In 1936 werd het pand gemeentehuis. Nu is hier gevestigd Zone Zuid architecten en onder meer de bibliotheek.

Postkantoor

Adres:
Markt 31-31A

Bouwperiode:
1897

Oorspronkelijke functie:
Postkantoor
Directeurswoning

Huidige functie:
Chinees specialiteitenrestaurant

De Sjoes

Adres:
Markt 16

Bouwperiode:
Vòòr 1823

Oorspronkelijke functie:
Huisartspraktijk

Huidige functie:
Nu Biercafé de Sjoes

(Verbeterde tekst met dank aan Guust Sturm)

Het pand Markt 16, waar nu het biercafé "de Sjoes" is gevestigd is oorspronkelijk gebouwd als een woning en is een rijksmonument. De architect is onbekend. De kern van het pand is van vòòr 1823. De lijstgevel is uit 1879 en in eclectische stijl uitgevoerd.

Het pand is tweelaags op een rechthoekige plattegrond, onder schilddak waarvan de nok haaks op de straat staat. Het pand heeft een gepleisterde gevel op een hoge hardstenen plint. Het pleisterwerk is op de begane grond geblokt en op de verdieping glad uitgevoerd. Op de verdieping is in het midden een balkon met openslaande deuren zichtbaar, steunend op grote consoles. Antonie Brabers (van de Dokter Brabersstraat) vestigde zich als huisarts in 1898 in Roosendaal. Op Markt 16 woonde zijn schoonfamilie Gustavus Willebrordus Peeters-Binsfeld, hij is in 1907 getrouwd met hun dochter Alice Peeters.

In 1912 heeft Dokter A. Brabers op Markt nummer 18 een woonhuis met praktijk laten bouwen. Het ontwerp was van F.B. Sturm >

Ook zijn zoon Jan Brabers werd huisarts in Roosendaal. Op het moment dat zijn zoon Jan zich in Roosendaal vestigt, gaat 'de jonge Brabers' in Markt 18 wonen en praktijk houden. Dr. A. Brabers gaat in Markt 16 wonen. Zijn schoonmoeder is dan overleden (Gustavus Peeters is al in 1900 overleden). Hij blijft actief een eigen huisartsenpraktijk voeren, die hij dan via Markt 16 ook kan bereiken (er wordt een doorbraak gemaakt, de praktijk lag achter Markt18). In de gang tussen Markt 16 en Markt 18 ging linksaf naar 'de jonge Brabers' en rechtsaf naar 'de oude Brabers'.

De 'oude Brabers' heeft in dit pand zijn praktijk uitgeoefend. In zijn praktijk behoorde het trekken van tanden tot de normale handelingen van een huisarts. Patiënten, die niet konden betalen, kregen geen rekening. Hij was vanaf 1898 ook gemeentearts tot zijn pensionering in 1937. Zijn praktijk als huisarts ging door tot zijn overlijden in 1957.

(Verbeterde tekst met dank aan Guust Sturm)

Vm. Herenhuis-notariskantoor

Adres:
Markt 7

Bouwperiode:
1903

Oorspronkelijke functie:
Notariskantoor

Huidige functie:
Horeca

05

Monumentenwandeling door het centrum

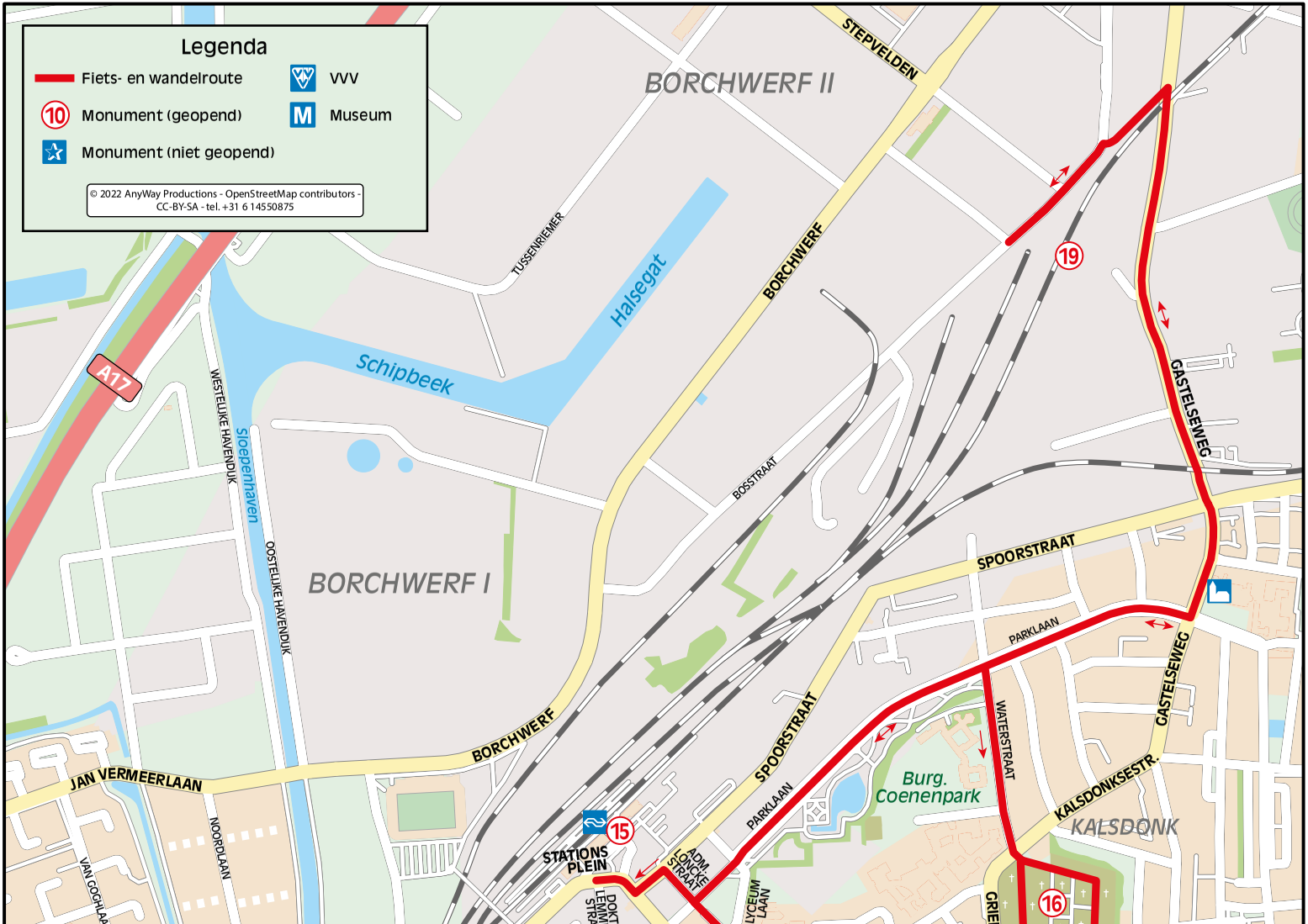
Legenda
Fiets- en wandelroute
Monument (geopend)
Monument (niet geopend)
VVV
Museum
© 2022 AnyWay Productions - OpenStreetMap contributors - CC-BY-SA - tel. +31 6 14550875
BORCHWERF II
BORCHWERF I
STEPVELDEN
BORCHWERF
TUSSENRIEMER
Halsegat
Schipbeek
Sloepenhaven
WESTELIJKE HAVENDIJK
OOSTELIJKE HAVENDIJK
A17
BOSSTRAAT
SPOORSTRAAT
PARKLAAN
GASTELSEWEG
WATERSTRAAT
KALSDONKSESTR.
KALSDONK
Burg. Coenenpark
JAN VERMEERLAAN
NOORDLAAN
VAN GOGHLAAN
STATIONS PLEIN
ADM. LONCKE STRAAT
LYCEUM LAAN
DOKTER LEMMENS STRAAT
19
15
16

Het Raadhuis

Adres:
Markt 1

Bouwperiode:
vòòr 1542

Huidige functie:
Na brand herbouwd in Hollandse renaissance stijl in het Twaalfjarige bestand (1609-1621); in 1810 in neoclassisistische stijl veranderd

Achter het uit 1810 daterende neoclassicisme gaat metselwerk schuil van het tijdens het Twaalfjarig Bestand in Hollandse renaissancestijl heropgebouwde vrijheidshuis. De overwelfde benedenverdieping van het eerste raadhuis bleef daarbij bewaard.

In de 19e eeuw, nadat Roosendaal door koning Lodewijk Napoleon tot stad was verheven, sprak men zelfs van het Stadhuis aan de Groote Markt. Het fraaie smeedwerk van de balustrade stamt dan ook uit die tijd. Een grootschalige renovatie in 1974 betekende het einde van alle eclectische toevoegingen uit 1898 van de architect M. Vergouwen. De 18e-eeuwse hardstenen schouw uit de raadzaal zakte een verdieping en vormt daar een oneigenlijk decoratief element in het nieuwe interieur van de burgerzaal.

06

→ Raadsleden leiden u graag rond in het raadhuis en kunnen u uitleggen hoe een raadsvergadering gaat. Daarnaast zal regelmatig in het kader van Festival op de Grens een toneelstuk worden opgevoerd van ca 20 minuten in de Burgerzaal. Dit toneelstuk zal ook afwisselend in de St. Jan worden gespeeld.

St. Jan

De bewoners van de donken, zandige verhogingen, landruggen in een verder moerasachtig gebied (Langdonk, Hulsdonk en Kalsdonk bijvoorbeeld) vroegen in 1266 aan de abt van de abdij van Tongerlo om een eigen kapel. De reden was, dat de wegen naar de kerk van Nispen slecht en onveilig waren. Op 5 november 1268 was de nieuwe kapel klaar. Er werd ook grond aan de kapel geschonken en dit werd door de toenmalige heer van Breda goedgekeurd in een acte, waarin stond 'in loco dicto Rosendale' (op een plaats, genaamd Roosendaal). De huidige kerk is gebouwd in neoclassicistische stijl en werd ontworpen door de Antwerpse architect J. Franssen. Het gebouw werd in 1839 ingewijd. In dat jaar werd de spits van de toren vervangen door een open achtkantige koepel. Boven het portaal prijkt in koper de naam van Johannes de Doper, al sinds eeuwen de patroon van zowel de kerk als van Roosendaal zelf. In de kerk herinneren de twee zijaltaren nog aan de schuurkerk op de plaats van de schouwburg aan de Kerkstraat. De nissen met de beelden zijn toevoegingen uit 1839. De nis van het Maria-altaar wordt omlijst door geschilderde panelen die de vijftien geheimen van de rozenkrans voorstellen. In 2001 werd het gebouw aan de eredienst onttrokken.

Adres:
Markt 2

Bouwperiode:
1839

07

→ U krijgt uitleg in de kerk over de verbouwing, die zal plaatsvinden of al begonnen is. Daarnaast zal regelmatig in het kader van Festival op de Grens een toneelstuk worden opgevoerd van ca 20 minuten in de St. Jan. Dit toneelstuk zal ook afwisselend in de Burgerzaal van het Raadhuis worden gespeeld.

Winkel-woonhuis

Adres:
Raadhuisstraat 9-9a

Bouwperiode:
1907

Huidige functie:
Winkel - woonhuis

'De Fortuin'

Adres:
Raadhuissstraat 26

Bouwperiode:
17e eeuw, in ca. 1840 verbouwd naar de huidige situatie

Huidige functie:
Woning

Watertoren

Adres:
Nispensestraat 27

Bouwperiode:
1916

Oorspronkelijke functie:
Watertoren

Huidige functie:
Woning en restaurant

Lagere school

Adres:
Nieuwstraat 35

Bouwperiode:
1906

Oorspronkelijke functie:
Openbare lagere school, ULO en School voor Expressie

Huidige functie:
Appartementencomplex

Mariagaard

Adres:
Nieuwstraat 11

Bouwperiode:
1617

Huidige functie:
Hofje, woningen

Restaurant Oost

Adres:
Bloemenmarkt 14

Bouwperiode:
1810

Oorspronkelijke functie:
Protestantse kerk

Huidige functie:
Horeca

08

Expositie van de kunstenares Rianne Machielse. Open vanaf 12.00 uur.

Fractiehuis

Kenmerkend voor dit pand is de aanduiding met het oude wijknummer, daterend van voor 1898, toen in Roosendaal nog geen officiële straatnamen, maar wijkindelingen waren. In het pand is een aantal karakteristieke elementen bewaard gebleven; de fraaie 17e-eeuwse schouw is overigens later herplaatst. Bouwhistorisch onderzoek heeft geen bouwmassa ouder dan 1750 aangewezen, maar in de afgelopen anderhalve eeuw is het pand herhaaldelijk verbouwd en uitgebreid. Het pand is in de tweede helft van de 19e eeuw verbouwd in een neoclassicistische stijl. De locatie kent sinds de 16e eeuw bebouwing. Aanvankelijk heette het hier Paardenmarkt, in de 18e eeuw werd dat Varkensmarkt. Pas in 1921 ging het Bloemenmarkt heten. De eerste vermelding van bebouwing op dit perceel is van 1650, het betreft een huis met de naam 'De Kroon'. Tot aan 1813 blijft het in dezelfde familie. In de verkoopacte uit dat jaar wordt het huis al wel omschreven met het sectienummer B7 ('grenzende in het oosten aan de Hervormde Kerk, in het zuiden aan het kerkhof, in het westen aan de heer Godfried Raaymakers en in het noorden aan de straat'). Tot 1876 stond achter het huis een oliemolen. In een dergelijke olieslagerij werd uit de zaden van koolzaad olie geperst. Filtering door doeken brengt dat spijsolie op. Vlaszaad levert lijnolie op, ondermeer een basis voor verf. In dat jaar wordt de molen gesloopt en het pand verbouwd. Een koetshuis werd gebouwd dat er nog altijd is, sinds 1985 is het een horecagelegenheid. Bloemenmarkt 12 is sinds 1971 gemeente-eigendom en biedt onderdak aan gemeentelijke diensten. Vanaf 1993 staat het bekend als Fractiehuis.

Adres:
Bloemenmarkt 12

Bouwperiode:
19e eeuw

Oorspronkelijke functie:
Woonhuis met daarachter oliemolen.

Huidige functie:
Fractiehuis. (alle fracties van de gemeenteraad van Roosendaal hebben hier een vergaderruimte).

Tongerlohuys

Adres:
Molenstraat 2

Bouwperiode:
1762

Oorspronkelijke functie:
Pastorie

Huidige functie:
Museum

Wat pastoor Philippus baron von Weijmar in 1762 vond van de grote verbouwing van zijn pastorie weten we niet, maar het Tongerlohuys zoals we het nu kennen zou men best als adellijke woning voor kunnen stellen. De kap van het gebouw dateert van vóór 1640. Het bouwwerk dat in 1762 verrees, is - ondanks latere verbouwingen - nog duidelijk te herkennen en lijkt op andere norbertijner pastorieën in de Kempen: een hoofdvleugel geflankeerd door twee lagere zijvleugels en een voornaam aandoende gracht. In het interieur is het originele stucwerk in de voormalige huiskapel nog intact met voorstellingen van de Heilige Geest en de Drie-eenheid.

→ Op Open Monumentendag is het museum gratis te bezoeken.

Luykx-bank

Het pand Molenstraat 8 is één van de belangrijkste werken van de jong gestorven Breda'se architect Joseph de Lepper (1880-1915). Het is een architectonisch juweeltje dat grotendeels gaaf bewaard is gebleven met een zeldzaam interieur. Het bankgebouw is gebouwd in een op Berlage geïnspireerde Overgangsstijl: soberheid en harmonieuze opbouw, de plastische toepassing van baksteen en het sierlijk gebruik van zandsteen en glas-in-lood decoraties.

J.P.G. Luykx vestigde in 1878 een kassiersbedrijf in Roosendaal. Na zijn vroegtijdige dood werd het bedrijf voortgezet door zijn weduwe en zijn broer, Stanislas van Hasselt. In 1913 gaven zij de opdracht tot de bouw van dit bankgebouw, dat in 1914 in gebruik werd genomen, vijf weken voor het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog. De firma Luykx was een zelfstandig Brabantse familiebank en richtte zich vooral op kredietverstrekking aan suikerbietfabrieken. Het nieuwe bankgebouw bevatte een voor die tijd unieke Lips-kluisinrichting met safeloketten.

In 1972 kwam de bank in handen van F. van Lanschot Bankiers NV. Nadat de Van Lanschotbank Roosendaal had verlaten, stond het pand vele jaren leeg tot het in 2018 werd gekocht door Voets Assurantiën.

Adres:
Molenstraat 8

Bouwperiode:
1913

Huidige functie:
Kantoor

open v.a. 11 uur

Koetshuis en theehuis

Adres:
Molenstraat 18

Bouwperiode:
1857 (Koetshuis) en
1850 (theehuis)

Huidige functie:
Restaurant 1857

In 1832 eindigde de bebouwde kom achter de Molenstraat en begon het buitengebied. De Molenstraat verbond het gehucht Kalsdonk met de Markt. Tussen Molenstraat 16 en 34 ligt een kasseienpad naar een voormalig Koetshuis en verderop een theehuisje met de naam 'Uyt ende thuys'. Het theehuisje is rond 1850 gebouwd, het koetshuis in 1857, zoals blijkt uit een verweerde gevelsteen tussen de poorten: "La Famille Sandeling 1857". Opdrachtgever voor beide gebouwen was de onderwijzer J.J. Sandeling (1811-1863). Hij richtte met enkele familieleden in 1833 een kostschool voor jongens op, bekend als l' Institut Sandeling, dat tot 1865 bestond. Sandeling was medeoprichter van de Rosendaalsche Courant, één van de voorlopers van BN/De Stem. Het kantoor was gevestigd aan de Molenstraat 9-9a. In 1904 bouwde bankier S. van Hasselt een kapitaal huis op deze locatie. Rondom het theehuis liet de familie Van Hasselt een siertuin aanleggen door de tuinarchitecte Mien Ruijs (1904-1999), met niveauverschillen, terrassen en paden en een cirkelvormig, verdiept gelegen perk met vetplanten. De verhoogde borders waren omzoomd door muurtjes van natuursteen. In 1985 moest de tuin grotendeels plaatsmaken voor een parkeerterrein. De tuin is omsloten door een mogelijk negentiende-eeuwse tuinmuur. Gestart is met de realisatie van een nieuw stadspark: de Tuin van Van Hasselt. Hoewel de tuin geopend is, is het nog niet gereed. Het Koetshuis is gebouwd in een traditionele bouwstijl en bestaat uit een begane grond, een zolderverdieping en een zolder onder een zadeldak met rode Hollandse pannen. De symmetrische, drielaags puntgevel is met ijsselsteentjes in kruisverband gemetseld. De theekoepel is gebouwd in neo-classicistische stijl en heeft gepleisterde gevels en een achthoekig tentdak, gedekt met leien in Rijndekking. Het theehuisje van grote waarde als zeldzaam relict uit de geschiedenis van de architectuur. Het koetshuis is gerestaureerd en hierin is tegenwoordig een restaurant gevestigd. Het theehuis wordt op dit moment gerestaureerd. Het Koetshuis heeft in 2021 de Erfgoedprijs gewonnen.

De Drie Weesgegroetjes

Adres:
Molenstraat 42

Bouwperiode:
Eind 17e eeuw

Oorspronkelijke functie:
Fotozaak

Huidige functie:
Vanaf 1984 café

Winkel-woonhuis

Adres:
Brugstraat 1

Bouwperiode:
1932

Oorspronkelijke functie:
Winkel-woonhuis

Woning met kantoor

Adres:
Brugstraat 44

Bouwperiode:
1912. Verbouwd en uitgebreid in 1930, 1932 en 1937

Huidige functie:
Kantoor

Norbertus – Gertrudislyceum

Adres:
Lyceumlaan 10

Bouwperiode:
1924

Huidige functie:
Middelbare school

Mariadal (kapel)

Adres:
Vincentiusstraat 3-7

Bouwperiode:
1934

Oorspronkelijke functie:
Klooster

Huidige functie:
Tijdelijk Stadskantoor

Het klooster Mariadal is gesticht in 1934. De oorsprong van de congregatie lag aan de Molenstraat. Daar huurde de stichteres van de congregatie, Mére Marie-Joseph Raaymakers op 1 september 1832 een huis van de Roosendaalse burgemeester Van Gilse. In 1910 werd het complex uitgebreid met een pensionaat, een mulo, een kweekschool en scholen voor de kinderen uit de Sint-Jansparochie. In 1919 kwam daar nog het Sint-Gertrudislyceum bij. Kortom niet alles kon meer in de Molenstraat gehuisvest worden. Een nieuw klooster voor de opleiding van zusters en het besturen van de congregatie was hard nodig. Dat werd klooster en nieuw moederhuis Mariadal in de Vincentiusstraat. De architecten waren J. Cuypers (Roermond) en F.B. Sturm (Roosendaal). De zusters hebben Mariadal in 2012 verlaten.

09

→ Rondleiding door de kapel van Mariadal.

Station

Adres:
Stationsplein 1

Bouwperiode:
1907

→ 10

Rondleidingen
om 11.00 uur,
13.00 uur en
15.00 uur.

Ook dit jaar is het station weer opgenomen in het monumenten boekje en dat is logisch natuurlijk want het is een rijksmonument ontworpen door de architect G.W. van Heukelom en gebouwd in 1907 als vervanging van het oude station op het Oranjeplein. Dit station was veel te klein geworden voor het knooppunt dat Roosendaal werd voor het treinverkeer met ook internationale bestemmingen. De architect werd geïnspireerd door het uit de elfde eeuw stammende Kaiserschloss in Goslar in de Harz. Het is ook een van de langste stationsgebouwen in Nederland en de originele hoofdingang is in de oorlog verloren gegaan maar de tegeltableaus op het hoge gedeelte van het station geven nog altijd de landen aan waar je met de trein naar toe kon, alleen België en Nederland ontbreken omdat die naast de oude hoofdingang waren aangebracht. Enkele jaren geleden is de buitenzijde van het station weer helemaal opgeknapt en kan het gebouw er weer vele jaren tegen. Op monumenten dag is het station te bezoeken en wordt er een rondleiding gegeven om 11.00, 13.00 en 15.00 uur. Bovendien is in het station het door Modelspoorvereniging Post B gehele station en omgeving in het jaar 1936 nagebouwd op schaal en te bezichtigen.

Tommy

Als ik stilsta bij jouw rustplaats
En jouw leeftijd daar dan zie,
Vult mijn hart zich met emotie,
Smart en ook melancholie.

Jij hebt heldenmoed gehad
In 't korte leven dat je gaf
In een, voor jou, vreemde stad,
Neergelegd hier in dit graf.

Kunnen wij jou ooit vergoeden
Wat wij jou verschuldigd zijn?
Voor vergetelheid behoeden,
Al jouw angst en al jouw pijn?

Waar je vrienden verder trokken
En jij hier dood achterbleef,
Rest your head, son, war is over,
We will always keep you safe.
Huub Klaassen, Nispen.

Begraafplaats Bredaseweg

Op de oude begraafplaats ligt het DNA van Roosendaal. Van eenvoudige Roosendalers tot de invloedrijkste medeburgers, die de ontwikkeling van Roosendaal richting hebben gegeven, liggen hier begraven. Diverse burgervaders die de stad door moeilijke jaren hebben geloodst, vonden er hun laatste rustplaats. Gesneuvelde Roosendaalse militairen hebben een eigen ereveldje met een monument, gebeeldhouwd door Niel Steenbergen, en een mooi ereveld voor de gesneuvelde geallieerde militairen aan de ingang Kalsdonk. De jongste gesneuvelde soldaat was 18 jaar en heette Alan Syson. Hij was de zoon van van John-William en Florence-Beatrice Syson en kwam uit Ilkeston. Ook de 77 burgerslachtoffers van het bombardement op de melkfabriek, en de 45 gesneuvelde burgers omgekomen tijdens de bevrijding in 1944, liggen hier. Veel grafmonumenten hebben een eigen verhaal en zijn een bezoek dubbel en dwars waard. Vrijwilligers van de stichting Begraafplaatsen Roosendaal zijn trots op de begraafplaats en op het werk om deze plek zo aantrekkelijk mogelijk te houden.

Adres:
Bredaseweg

→ 11

Rondleidingen
om 12.00 uur en
14.30 uur.

[tekst René Leijdekke

Woonhuis jaren '30

Adres:
Beeklaan 27

Bouwperiode:
30-er jaren

Functie:
Woonhuis

Wanneer is een pand een rijksmonument, dan wel een gemeentelijk monument? En wanneer zou je mogen meedoen met Open Monumentendag? Dat was een vraag, die de stichting OMD kreeg van de heer Dickens. Zijn woonhuis heeft geen monumentenstatus en is gebouwd in de jaren 30.

Het huis heeft heel veel originele details uit de jaren 30. Zoals de granieten vloeren in de gang, de WC en de keuken. Ook de voordeur en de buitenlamp daarboven zijn nog origineel. Het huis heeft nog de originele plafonds en tegelwanden. Bovendien is de inrichting bijzonder en geheel afgestemd de dertiger jaren. Daarnaast is de zolder interessant vanwege een jaren 70 verzameling.

Het is zeer de moeite waard om dit huis te bezoeken en te bekijken hoe in de dertiger jaren een huis er uitzag en werd ingericht. De heer en mevrouw Dickens en hun zoon zullen u met plezier ontvangen.

St. Josephkerk en pastorie

Paus Franciscus heeft een inspirerende visie op duurzaamheid en armoede. De aarde is een thuis voor alles wat leeft, het is ons gemeenschappelijk huis. De paus legt in zijn brief "Laudato Si" uit dat alles 'in ons gemeenschappelijk huis' met elkaar te maken heeft. Wij maken deel uit van de natuur en die is uit evenwicht. We zijn geroepen om voor dit thuis te zorgen. Uit liefde en uit noodzaak om het evenwicht te herstellen. Wanneer we de verbinding gaan maken tussen alles wat we doen, kopen en belangrijk vinden, kunnen we samen meewerken aan de heelheid van de Gods schepping. Ook in de Sint Josephkerk proberen we dit ideaal uit te dragen. Bijna 100 jaar geleden heeft architect Hurks de kerk zo ontworpen dat je dat er kunt ervaren. Een eerlijke stoere baksteenbouw. Het vakmanschap van de metselaars en andere vakmensen spreekt uit het siermetselwerk dat kenmerkend is voor de Amsterdamse school. Zowel aan de buitenkant als aan de binnenkant van het gebouw zie je dat. De grote koepel benadrukt het gevoel van eenheid. Niet voor niets lezen we in de koepel de tekst: "Over de hele aardbol prijst het kerkvolk u." Natuurlijk kun je bij je bezoek aan de Sint Josephkerk op Open Monumentendag ook de toren beklimmen. Boven kijk je naar vier kanten uit over Roosendaal en omgeving. Ook zie je van boven af hoe het werk aan het dak vordert. In de gewelven kun je de imposante balkenconstructie onder het dak van de kerk van dichtbij bekijken.

Adres:
Josephstraat 4

Bouwperiode:
1923

Huidige functie:
Kerk

(Tekst Geert Engelen)

→ 12

Expositie kunstenares Laura Emmen met het thema Duurzaamheid.

Locloods en stichting Hondekop

→ 13

Bezoek aan de locloods en de plaats waar de Benelux-hondenkop wordt gerestaureerd.

Ook de Locomotieven loods aan de Boschstraat is te bezoeken en men kan er kijken naar het opknappen van een Benelux treinstel een van de laatste die nog over is uit de tijd dat deze treinstellen reden tussen Brussel en Amsterdam. De locomotiefloods is een van de weinige loodsen die nog over zijn in Nederland uit de stoomtijd en is net als het stationsgebouw en seinhuis Post B een rijksmonument en ook ontworpen door architect ir. G. van Heukelom. De Locloods bestaat uit een monumentale, 16,5 meter hoge hal van ruim 2000 m², die zes sporen overspant, en een lagere hal van 8,5 m hoog en 2200 m², waar stoomlocomotieven gestald en gerepareerd werden. Het is nog één van de drie loodsen die er ooit in Roosendaal stonden; allen gebouwd in 1907, er stond een ronde loods met draaischijf en 8 sporen, na de stoomtijd in 1959 gesloopt en een rechte loods met vier sporen maar die werd in de oorlog gebombardeerd. Al met al zeker de moeite waard een te komen kijken naar de spoormonumenten op monumentendag. Voor "Roosendaal Spoorstad" is het van groot belang dat deze loods blijft bestaan, maar dat de loods ook aangesloten blijft op het spoornet, zodat de restauratie door de stichting Hondekop doorgang kan vinden.

Stichting Hondekop

Decennialang waren Hondekoppen (ook wel Materieel 1954 of kortweg Mat'54 genoemd) beeldbepalend voor het treinvervoer in Nederland. Ze werden ontwikkeld omstreeks 1954 en waren tussen 1956 en 1996 een bekende verschijning in Nederland. Karakteristiek aan de Hondekop is zijn bolle neus, bedoeld om de machinist beter te beschermen bij een eventuele aanrijding. Ze werden door zowel het rijdend personeel als de reizigers geroemd om hun comfortabele rijeigenschappen. Ze zijn oerdegelijk geconstrueerd, hetgeen zich vertaalt in een hoog eigen gewicht. Gerekend naar gewicht per zitplaats zijn het de zwaarste treinstellen die ooit in Europa geleverd zijn, 1100 kg per zitplaats! De treinstellen werden gebouwd door Werkspoor in Utrecht.

Toen de laatste reguliere Hondekoppen bij NS in 1996 buiten dienst werden gesteld is het de stichting gelukt om treinstel 766 (een zogenaamd viertje) te redden van de sloop. Een paar keer per jaar organiseert de stichting excursies voor donateurs en belangstellenden. Het treinstel wordt ook verhuurd aan bedrijven, instellingen en particulieren. Het treinstel is toegelaten op het grootste deel van het Nederlandse spoorwegnet en is de enige Hondekop die nog (geregeld) op het spoor te zien is. Treinstel 766 is afgelopen zomer in de werkplaats in Roosendaal opnieuw gespoten in dezelfde groene kleur als waarin het werd afgeleverd in 1960.

Naast Hondekop 766 is de stichting ook eigenaar van een Benelux Hondekop. Deze werden in 1957 besteld door de NS en haar Belgische tegenhanger NMBS voor de treindienst tussen Amsterdam en Brussel. Afgezien van de kleur (donkerblauw met een brede gele band) waren ze uiterlijk grotendeels gelijk aan de overige Hondekoppen. Technisch weken ze sterk af omdat ze zowel onder Nederlandse bovenleiding (1500 volt) als Belgische bovenleiding (3000 volt) moesten kunnen rijden en de Belgische spoorbeveiliging moesten hebben. Het was een van de eerste Europese samenwerkingen op spoorweggebied. Ook de bouw is een mooi voorbeeld van samenwerking. De casco's werden gebouwd door Werkspoor en de technische installaties werden geleverd door diverse Belgische fabrikanten.

De Benelux Hondekoppen maakten de Beneluxtrein tot een succesverhaal. Het aantal reizigers groeide sterk. Al snel moest extra materieel worden ingezet. In 1986 werden de Beneluxhondekoppen vervangen door modernere treinen. Van de 12 treinstellen werden er 11 gesloopt. Eentje (treinstelnummer 220.902) werd opgeslagen in een loods in Leuven voor het nog te bouwen Belgische spoorwegmuseum. Daar bleef het bijna 30 jaar staan.

Het verwerven van deze Benelux Hondekop is altijd een grote droom geweest van de Stichting Hondekop. In 2015 kon het treinstel worden aangekocht en op 14 juli 2017 werd het treinstel onder grote belangstelling van Leuven naar Roosendaal gesleept. Sindsdien wordt er gewerkt aan de restauratie van het treinstel. Het is de bedoeling om met het treinstel weer te gaan rijden op het Belgische en Nederlandse spoorwegnet. Het Beneluxstel kan mechanisch en elektrisch gekoppeld worden met onze 766 zodat we in Nederland met beide treinstellen gekoppeld op pad kunnen.

Bij Stichting Hondekop zijn ongeveer 60 onbetaalde vrijwilligers actief. Ze houden zich bezig met de restauratie van de Benelux Hondekop en het rijvaardig houden van Hondekop 766. Ook is er een groep vrijwilligers die zorgt voor catering tijdens evenementen, verkoop van fanartikelen via onze Hondeshop, redactie van het bulletin, website en social media. Andere vrijwilligers houden zich bezig met de organisatorische kant; het organiseren van ritten en evenementen, sponsor- en fondsenwerving, archivering, etc. Omdat we met onze Hondekoppen op het hoofdspoor rijden zijn er ook vrijwilligers actief die zorgen dat we voldoen aan de eisen die daaraan gesteld worden.

We zijn voortdurend op zoek naar vrijwilligers. Zowel mensen die willen helpen met de restauratie in Roosendaal als mensen die zich meer met de organisatorische kant bezig willen houden. We vinden het vooral belangrijk dan mensen enthousiast zijn, de rest leer je vanzelf. Ook hoef je geen technische achtergrond te hebben. In de praktijk is er voor iedereen werk te vinden dat hij/zij leuk vindt.

De Kapelberg

Dit jaar bestaat de Kapelberg 125 jaar. Volgens overleveringen zou er vroeger hier al een kapel hebben gestaan, maar dat is geen feit. Echter in 1897 werd een achthoekige kapel gebouwd op deze plek. Het ontwerp van de kapel was van de Roosendaalse architect Marinus Vergouwen. Het kaveltje, waarop de kapel werd gebouwd, werd flink opgehoogd vanwege het laaggelegen en vochtige landbouwgebied. Daardoor was het kapelletje goed zichtbaar vanuit de omgeving. Boven de ingang staat het opschrift: Sanctae Dei Matri Mariae Consolatrici Affictorum Sacrum, hetgeen betekent Heiligdom voor de H. Moeder Gods, Maria Troosteres der bedrukten.
In 1947, dus ongeveer 50 jaar oud, werd besloten om de kapel op te knappen en te restaureren. Dat gebeurde nogmaals in 1981 en in 2009. De plannen voor de uitbreiding van het industrieterrein Borchwerf leverde nogal wat discussie op tussen de gemeente en voorstanders van het behoud van de kapel. Als de plannen rond 2000 doorgegaan waren, zouden er 22 huizen en boerderijen gesloopt worden langs en rond de Deurlechtsestraat en de kapel zou in het water komen te staan, weliswaar verbonden en bereikbaar via een "dijk". Uiteindelijk is dit plan wat betreft de kapel niet doorgegaan enerzijds omdat de provincie de plannen afkeurde, anderzijds omdat de Kapelberg aangewezen was als rijksmonument (21 oktober 2001).

Adres:
Deurlechtsestraat 5

Huidige functie:
Kapel

(Tekst op basis van Tijdschrift van de Heemkundekring De Vrijheijt van Rosendale nummer 59, Marius Broos)

Op 8 september wordt hier het Maria Geboorte feest gevierd.

Schuurkapel

Adres:
Damastberg 108

Bouwperiode:
1870

Oorspronkelijke functie:
Boerenschuur

Huidige functie:
Kapel + multifunctioneel

De Vlaamse schuur stond er al toen in 1870 de naastgelegen langgevelboerderij gebouwd werd. Meer dan 100 jaar was de schuur in gebruik bij een boerenbedrijf. Met de bouw van de wijk Tolberg rijpte bij de laatste nazaat van de familie, Elisa Johanna Kerstens, het idee om van haar schuur een kapel te maken. Op 28 mei 1999 zegende bisschop Muskens de kapel in. Een kruis in de gevel van deze Vlaamse schuur verwijst naar de dagkapel aan de achterkant van het gebouw, dat dagelijks is geopend van 9.30 – 16.00 uur. Iedereen kan daar in stilte verblijven voor stilte en gebed en een kaarsje aansteken. In de kapel zelf worden allerlei bijeenkomsten gehouden. In de voorgevel zijn in het metselwerk sporen van vroegere verbouwingen en reparaties te zien. Een deel van de langgevel bestaat uit zwarte gepotdekselde houten planken. Vlaamse schuren komen vooral in het westen van Brabant voor. Kenmerkend is dat de schuur los staat van het woonhuis van de boerderij en dat de ingang aan de korte kant van de schuur zit.
In 2019 vond een grondige restauratie van de gevels plaats. Het rieten dak is gedeeltelijk vernieuwd en het overige grondig hersteld.
De walnootboom staat op de monumentale bomenlijst.

Huis ten halve

In 2018 bestond Huis ten Halve 150 jaar. In 1868 waren Cornelis van Luijk uit Wouw en Johanna Raaijmakers eigenaar geworden van dit pand. Zij wilden er een uitspanning. Maar ook in de periode daarvoor was dit al een herberg, gelegen tussen Roosendaal en Nispen. Het heeft ook dienst gedaan als tolhuis. De tol werd geheven vanaf mei 1851 tot 1 mei 1874 Voordat Roosendaal zich ging uitbreiden in zuidelijke richting met de wijken Kroeven en Langdonk lag Huis ten Halve midden in het landelijk gebied in het centrum van buurtschap de Kruisstraat. Het lag op de hoek van de Nispenseweg en de Watermolenstraat. Na de realisatie van de autoweg naar Essen, is de naam van de Nispenseweg veranderd in de Passenberg. Huis ten Halve is al meer dan 150 jaar een familiebedrijf. De dochter en schoonzoon van Cornelis van Luijk en Johanna Raaijmakers, Janneke van Luijk en Cornelis Mies, namen in 1893 het bedrijf over. In 1932 namen hun dochter en schoonzoon, Marie Mies en Johannes (Jan) Buijk de zaak over. En zij werden respectievelijk in 1963 opgevolgd door Janus Buijk en Stien van Oers en zij weer in 1983 door Jan Buijk en Marian van Merrienboer-Buijk en tenslotte in 2012 door Jan Buijk, Marian van Merrienboer-Buijk en Koen van Merrienboer. Omdat Huis ten Halve midden in het agrarische gebied lag, kwamen veel boeren met hun paarden en koeien naar de uitspanning. Nog steeds zitten er tegen de voorgevel ringen waaraan de dieren werden vastgezet. Huis ten Halve is geen rijks- of gemeentelijk monument, maar monumentaal, zowel binnen als buiten kan je het wel noemen. Kom langs en bezoek dit "bruine" café, als u van Roosendaal naar Nispen fietst, wandelt of anderszins. En bestel een kop koffie, een frisdrank of een biertje.

Adres:
Kruisstraat 60

Huidige functie:
Zalencentrum, café

(Tekst op basis van Tijdschrift van de Heemkundekring De Vrijheijt van Rosendale nummer 72, Marius Broos)

OPEN MONUMENTENDAG **2022**

Monumenten Nispen

H. Maria Hemelvaartkerk

De H. Maria Hemelvaartkerk werd in 1931 gebouwd naar ontwerp van de architect Jos Cuypers uit Roermond, zoon van de vermaarde Pierre Cuypers. De vroegere middeleeuwse kerk is toen afgebroken, waarbij de toren bleef staan en gerestaureerd werd. Koorbanken, orgel en communiebank van het oude kerkinterieur zijn in de kerk te zien. In 1944 werd door de Duitsers de toren gedeeltelijk opgeblazen en raakte de kerk flink beschadigd. De kerk werd hersteld en de toren afgebroken. Pas in 1958 liet het kerkbestuur een nieuwe toren bouwen naar ontwerp van de Roosendaalse architect J. Elst. De koorruimte is ook toegankelijk. Op loopafstand vindt u aan de Heijbeeksestraat de Vredeskapel uit 1945 die ook door Jos Cuypers werd ontworpen. Eens in de drie jaar organiseert Stichting Cultureel Nispen het evenement 'Nispen Inspireert!', zo ook dit jaar. Er is gekozen voor het thema 'Spiegel van de tijd'. Rond dit thema zal een expositie georganiseerd worden in de kerk, aangevuld met zang en muziek. Het evenement vindt plaats op 10, 11, 17 en 18 september dus ook tijdens de twee Open Monumentendagen. Rond de kerk zullen nog diverse activiteiten plaatsvinden waaronder op 18 september een kunstmarkt.

Adres:
Kerkplein 1

(tekst René Leijdekkers)

Molenaarswoning

Adres:
Dorpsstraat 50

Bouwperiode:
1850

Huidige functie:
Vanaf 1908 woning

(tekst René Leijdekkers)

Molenaar Johannes van de Wijgert heeft in 1850 deze woning laten bouwen op een landbouwperceel, samen met de bouw van de molen aan Dorpsstraat 26. De woning stond toen aan het einde van het dorp en de molen stond in het open landschap voor de goede windvang.
In 1855 verkocht hij de woning en de molen aan molenaar Johannes Aerden. Zijn zoon Louis Aerden liet in 1908 een nieuwe woning bouwen bij de molen en zijn daar gaan wonen en de nazaten van de familie Aerden zijn daar tot 2022 blijven wonen. Louis Aerden heeft 1909 de woning verkocht aan postbode Gerard van den Boom die het in 1910 grondig liet verbouwen, waarbij de kap van het huis werd gedraaid zodat de topgevel een lijstgevel werd. Later is de woning nog in 1954 en 1973 verkocht. In 2015 is de woning verkocht aan de familie Draaijers-Nelen, die met zoveel mogelijk behoud van authentieke elementen de afgelopen jaren de woning geheel gerenoveerd en gemoderniseerd hebben waarbij de grote achtertuin fraai is heringericht.
Het pand is vanaf 2009 een gemeentelijk monument.

OPEN MONUMENTENDAG **2022**

Monumenten Wouw

Sint Lambertuskerk

Adres:
Torenplein 1

Bouwperiode:
14e eeuw
Herbouw na de oorlog, 1951

Huidige functie:
Kerk, Icoon van Wouw

De middeleeuwse kerk raakte in 1944 door oorlogsgeweld grotendeels verwoest. De herbouw vond plaats in 1951, met aandacht voor de middeleeuwse stijl. In het koor en het transept is nog 15e-eeuws werk te zien. De eiken beelden in het koor (vervaardigd 1690-1699) bleven in 1944 gespaard en sierden destijds de koorbanken, afkomstig uit de abdij van St. Bernard op de Schelde. Andere beelden uit deze banken kregen een plaats voor de biechtstoelen.

Aan de noordzijde, naast het monumentale Verschueren-orgel, is het schilderij te zien van de Annunciatie. Het werk (1.85 bij 1.85) is geschilderd op panelen. Bernardus van Clairvaux krijgt op diverse wijzen aandacht in de kerk. Vier West-Brabantse parochies stonden eeuwenlang onder gezag van de Bernardusabdij, een beroemd cisterciënzerklooster in Hemiksem bij Antwerpen. Monniken van de abdij werkten in de dorpen als kapelaan of pastoor. Cisterciënzer-monniken - bekend als brouwers van trappistenbier - waren al in de middeleeuwen in ons land gevestigd. Vanaf 1165 stichtten ze liefst 34 kloosters. In de Reformatietijd gingen alle ten onder.

In de Wouwdfluit

Architect Jac. Hurks kreeg in 1931 van notaris Siebelink de opdracht een tweetal huizen te ontwerpen. Een woonhuis met kantoor aan de Markt en een herenboerderij, die bereikbaar was via de Kroonse gang naast hotel 'De Kroon'. Het pand aan de Markt 26 is na oorlogsschade voorzien van een andere voorgevel. Tegenwoordig ligt de voormalige boerderij aan de Omgang 10. Het ontwerp van Hurks is geheel in de stijl van de Amsterdamse school, bijvoorbeeld het steile dak. In het interieur gebruikte Hurks een roodachtige naaldhoutsoort, Oregon Pine, dat hij tijdens zijn verblijf in Canada had leren kennen. Ook is binnen veel glas in lood te vinden. Begin 70er jaren stond het pand op de lijst van te slopen panden. Gelukkig is dat niet gebeurd met name door de interesse en uiteindelijke aankoop van het huis door de huidige eigenaren: Loes van Langerak en Jan Walraven.

→ Op Open Monumentendag zijn allerlei kunstwerken van Loes Walraven te bewonderen, zoals beelden, keramiek en schilderijen.

Adres:
Omgang 10

Bouwperiode:
1931

Huidige functie:
Woonhuis

VOOR AL UW VAKKUNDIG BOUW- EN TIMMERWERK
06 51 32 92 55
WWW.BRAATBOUW.NL
BRAATBOUW

OPEN MONUMENTENDAG **2022**

Monumenten Heerle

Kerk van H. Gertrudis van Nijvel

Adres:
Herelsestraat 100

Huidige functie:
Kerk

(tekst Wout van de Broek)

Last van muizenissen in je hoofd? Kom dan ook naar de Sint Gertrudiskerk in Heerle, Herelsestraat 100. Leer de Heilige Gertrudis van Nijvel zelf kennen en kom erachter waarom zij "Trui Muis" werd genoemd. Kom er ook achter dat dit gebouw één brok levende geschiedenis is. Deze kerk is het kleine zusje van de Gertrudiskerk in Bergen op Zoom. Dat was de plek waar parochianen vóór de 15e eeuw naar toe moesten om hun geloof te belijden en te vieren. Maar de kerk was slecht bereikbaar door de vele moerasgebieden rondom Heerle. Daarom kwam er in Heerle eerst een eigen kapel, toen een eigen pastoor en tenslotte zo rond 1530 een eigen kerk. Het was vaak zwaar weer in de buurt: plunderende soldaten, kerkstrijd en zelfs nog een lange periode dat de kerk werd toegewezen aan de protestanten. Pas in 1800 was de kerk weer een gewone katholieke kerk. De kerk was al die tijd vaak een bouwval, daarom werd in 1833 besloten een hele nieuwe kerk te bouwen. Met weer opnieuw een eigen pastoor en een echte kerk, en zo was er in Heerle vanaf 1861 weer een échte parochie. Het gebouw werd in de jaren daarna al snel te klein (het Rijke Roomsche Leven), daarom wordt er dwars over de oude kerk heen een hele nieuwe kerk gebouwd met moderne materialen (stalen balken) en nieuwe vormen. De benedictijner architect Dom Paul Bellot tekent ervoor. In 1924 is dit allemaal klaar, men is diep onder de indruk en spreekt van de "basiliek van Heerle". De kerk heeft zwaar te lijden in de Tweede Wereldoorlog, maar wordt weer helemaal hersteld. Opnieuw zwaar weer als blijkt dat het niet haalbaar is om de kerk voor de parochie te behouden. In 2008 neemt de Woningbouwcoöperatie uit Roosendaal (nu Alwel) de handschoen op en pakt de verbouwing aan, waarmee de kerk behouden blijft voor het dorp: als dorpshuis, dokterspraktijk en gebedsruimte.

Het Dorpshuis De Schalm ontvangt jullie graag op 10 september, wees welkom!

De Makelaardije

Voor uw gemak alles onder één dak.

Uw makelaar voor Zuid-West Nederland

Vijfhuizenberg 42a
4708 AL Roosendaal
Tel. 085 106 0214
info@demakelaardije.nl

WWW.DEMAKELAARDIJE.NL

Financial SHOP

Vijfhuizenberg 42A
4708 AL Roosendaal
0165 631501

Zuidzijde Haven 15
4611 HA Bergen op Zoom
0164 728109

VOOR AL UW HYPOTHEKEN EN VERZEKERINGEN

WWW.FINANCIALSHOP.NL

VRIENDEN LOTERIJ

Open MONUMENTENDAG